

Vsakemu izmed nas se zdi samo po sebi umevno, da odvaja določen del plače za svojo pokojnino. Redki izmed nas pa so izračunali, kaj dejansko plačujemo in predvsem, koliko! Glede na to, da takšnega izračuna v medijih še nisem zasledil, sem se odločil, da ga sam pripravim in tudi objavim.

Kot osnovo sem vzel neto plačo 1000 €, kar je približno 50 eur nad povprečno neto plačo. V izračunu sem uporabljal program za izračun plače na spletni strani www.racunovodja.com, za izračun obresti pa spletno stran Abanke, kjer sem kombiniral namensko varčevanje z vezano vlogo. Po grobi primerjavi so bili izračuni drugih bank skoraj identični.

Kot osnovo sem vzel seštevek prispevka, ki ga plačuje posameznik (236 €), in tistega, ki ga plačuje podjetje (134 €), kar zneso skupaj 370 €.

Nadalje sem ta znesek s pomočjo internetne aplikacije najprej namensko varčeval, po 5 letih pa vezal na obdobja po 6 let in začel na novo namensko varčevati isti znesek. Rezultat takšne kalkulacije je bil šokanten:

Že po 23 letih bi privarčeval skupaj 146.850 €, kar bi ob vezavi zneslo letno 4.919 € obresti, kar pomeni mesečno 410 €. S takšno pokojnino danes živi kar nekaj upokojujencev, ki so delali vse življenje.

Po 29 letih bi ta znesek znašal skoraj 211.000 €, kar bi ob vezavi prineslo kar 7.068 € letno ali 590 € mesečno. Takšna bo verjetno višina naše pokojnine po obstoječem sistemu.

Po 35 letih bi ta znesek znašal skoraj 300.000 € (natančneje 292.208 €), letne obresti pa 9.787 € ali 815 € mesečno. To pa je kar za 212 € več, kot je decembra 2008 znašala povprečna pokojnina (602,90 € – podatek s spletne strani SPIZ).

Če pa izračunamo, kaj bi to pomenilo pri 40 letih delovne dobe, pridemo do vratolomnega zneska 382.128 €. Tak znesek bi navrgel 12.800 € obresti letno ali kar 1.066 € na mesec. To pa je višina pokojnine, ki smo jo slišali v obljubah nekaterih strankarskih prvakov.

Če bi torej želeli imeti mesečne prejemke po zaključku delovne dobe enako visoke kot je vaša plača, ni potrebnega nič drugega kot ukiniti pokojninski sistem, ki ga poznamo, in namesto tega uvesti le obvezo, kolikšen del od plače je posameznik dolžan varčevati za svojo starost.

Sedaj pa še glavna razlika med predlaganim in obstoječim sistemom.

Mesečni znesek 815 €, ki bi ga upokojenec prejemal po 35 letih delovne dobe, bi bile le obresti, kar pomeni, da bosta dedek in babica po svoji smrti zapustila dedičem celotno glavnico v znesku 584.416 € (2 x 292.208 €), s čimer bi lahko npr. vsak od štirih vnukov kupil luksuzno stanovanje ali hišo za 146.000 €!

Razlike med obstoječim in predlaganim sistemom lahko strnemo v tri točke:

1. Mesečni prejemek upokojenca bi znašal v povprečju za 30% več kot sedaj,
2. upokojevali bi se lahko v povprečju 5 let prej brez obremenjevanja države,
3. po smrti bi za upokojencem ostalo v povprečju 292.208 € glavnice.

Zelo pomembno vprašanje, ki logično sledi iz zgornje kalkulacije, pa je: kam izpuhti 292.208 € glavnice po vsakem umrlem upokojencu? Če upoštevamo statistični podatek, da je v letu 2008 umrlo 18.308 oseb, in če predpostavimo, da je bilo med njimi 10.000 upokojencev, je z njimi vred neznano kam izpuhtelo kar 3 milijarde evrov ali približno tretjina državnega proračuna!

Zato predlagam vladi, da dosedanji pokojninski sistem ukine in namesto tega uzakoni obvezno varčevanje v znesku dosedanjega prispevka.

Stroškov za sistem tako ne bo več, njegovo vlogo bodo prevzele banke in zavarovalnice, ki bodo z dobro naložbeno politiko tudi kaj zaslužile in državi prinesle nove davke.

Posledice takšnega sistema bi bile naslednje:

1. zaradi zgodnje upokojitve bi več mladih dobilo zaposlitev,
2. zaposleni bi se upokojili po 35 letih delovne dobe in bi zdravi uživali starost,
3. s privarčevano glavnico bi lahko rešili stanovanjski problem mladih za večno,
4. izračun pokojnine bi bil jasen in predvidljiv, predvsem pa neodvisen od vlade.

A ravno četrta točka je tista, ki politiki (predvsem Desusu) ne more biti po godu, saj bi s tem postale pokojnine jasne in urejene in nihče več ne bi mogel pred volitvami obljubljeni 1.000 € najnižje pokojnine ali s to občutljivo populacijo kakorkoli drugače manipulirati.

Zato lahko pričakujemo le, da se bo sistem, ki bi se moral sam vzdrževati, začel zadolževati, vlada pa bo začela v obliki davkov pobirati vsem, ki še kaj imajo, da bo lahko ohranila trenutni pokojninski sistem (z nekaj kozmetičnimi popravki).

Nihče pa se očitno ne zaveda, da bo zvišanje starostne meje za upokojitev in bonitete za delo po tej starosti še dodatno skrčilo že tako ozek izbor kvalitetnih delovnih mest za mlade.

Ko poslušam nekatere predstavnike oblasti, se nikakor ne morem znebiti občutka, da je njihov cilj čim krajši čas med upokojitvijo in pogrebom, zares optimalno pa bi bilo, če bi ljudje umrli kar na svoj zadnji delovni dan.

Igor Jurišič

Ul. Pohorskega bataljona 1, Ruše

p.s.

Fotografiji dodane s strani Gibanja OPS